

# Jouhisammal

## Skuggmossa

*Dicranodontium denudatum*

Uhanalaisuusluokka (IUCN): erittäin uhanalainen (EN)

Uhanalainen ja erityisesti suojeltava (LSA 521/2021)



## Luonnehdinta

Jouhisammal on muutaman senttimetrin korkuinen, pieniä pehmeitä tuppaita muodostava kärkipesäkkeinen tummanvihreä lehtisammal. Jouhisammal on helppo tunnistaa hyvin pitkien ja jouhimaisten, kärkiosistaan helposti katkeilevien lehtien perusteella.

## Elinympäristö ja levinneisyys

Jouhisammal on mereinen laji, joka kasvaa kosteilla, hyvin varjoisilla ja karuilla kallioseinämillä ja niiden tyvillä. Sammalen elinympäristössä tulee olla tasaisen kostea pienilmasto. Hyvin harvinaista jouhisammalta on tavattu vain muutamalta paikalta ja nykyään lajilta tunnetaan vain kolme kasvupaikkaa-Uudellamaalla, Hämeessä ja Keski-Suomessa.

## Nykytila ja uhkatekijät

Jouhisammalen uhanalaisuuden pääsyyinä on pidetty rakentamista. Myös metsänhoitotoimenpiteet ovat osaltaan johtaneet jouhisammalle sopivien elinympäristöjen vähenemiseen. Varjoisten ja kosteiden kallioiden lajina se kärsii pienilmastoon kuivattavasti vaikuttavista hakkuista. Kaikki jouhisammalen nykyisin tunnetut kasvupaikat on suojeltu.

## Hoitosuositukset

Erityisesti suojeltavan jouhisammalen kasvupaikoilla huolehditaan kostean pienilmaston säilymisestä. Jouhisammalen kasvukallion ympäristö säilytetään jatkuvasti peitteisenä, jotta sammalen vaatima kostea ja varjoisa pienilmasto ei vaarantuisi. Monet sammalle soveltuvista elinympäristöistä ovat metsälain mukaisia erityisen tärkeitä jyrkäniteitä, joiden ominaispiirteiden muuttaminen on kiellettyä. Sammalen kasvupaikat saattavat olla METSO-ohjelmaan sopivia kohteita (muut monimuotoisuudelle merkittävät jyrkäniteet).

## Lähteet

Ulvinen, T., Syrjänen, K. & Anttila, S. (toim.) 2002. Suomen Sammalet – levinneisyys, ekologia, uhanalaisuus. Suomen ympäristö 560. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 354 s. Verkkopublication: <http://hdl.handle.net/10138/40617>

Kuva: Timo Kypärä